

18 (a) Frar, 1948.

Imballaj:

L-Onor. Dr. W. Hardig, B.Litt., LL.D.

Il-Pulixija versus Salvu Psaila

**Reat tar-Ragel li Jhalli l-Mara u t-Tfal fil-Bżonn —
Prova.**

Ir-ragel li huwa f'miktu u żuġkżugħ għandu kontra tiegħi l-preżu-nzjoni li huwa jista' jsib xogħol jekk isittex bl-enerġija u b'inten-zjoni ta' tajba; u għadhekk il-fatt li huwa ma jaħdemx fċirkustanzi simili jaġmonha għall-iżregolatażza jew idolenza li hija wieħed mill-elementi tar-reat tal-kap ta' familja li jħalli lill-mara u lill-idiedu fil-Bżonn.

F'kaz bħal dan huwa l-imputat li għandu jagħmel il-prova li huwa ma sabx xogħol x'jagħmel. Għażiex għalkemm ir-regola hija illi l-“unus probandi” huwa minnuk fuq il-Prosekużżjoni, dina r-regola tistu’ ssuġri eċċeżżjonijiet, fosthom dik metu l-Prosekużżjoni tkun ja ppruvat xi fatt jew ċirkustanza li tkollog “prima facie” preżu-nzjoni farur tagħha. Jekk il-Prosekużżjoni tipprova l-letta u s-sakha ta' l-imputat, tagħi fuqu l-prova li huwa ma ġadex għarre ma sabx xogħol.

Fuq l-imputazzjoni illi akbanduna lil martu Rosaria u t-tfal fil-Bżonn minħabba hajja bażina jew nuqqas ta' kont għax-xogħol, l-imsemmi Psaila, b'sentenza tal-Qorti Kriminali tal-Meġistrati ta' Malta tas-6 ta' Dicembru 1947, gie misjub hati u kundannat għall-piena tad-detenzjoni għbal żinien erbat ijiem;

Trattat l-appell tiegħi minn din is-sentenza, din il-Qorti kkonsidrat;

Irriżulta mill-provi illi l-imputat ilu sitt xbur ma jagħti manteniment lil martu u ž-żewġ uledu ta' tlieta u sitt snin rispettivament;

Dan hu wieħed mill-elementi ta' dan ir-reat. Hemm bżonn li jkun hemm anki jew l-izregolatażza jew l-indolenza;

L-imputat għandu biss 33 sena; ma ġiex lanqas biss al-leġat li hu b'xi mod fizikament inkapaċċitat. Id-difla, ma ppruvatx bl-ebda mod li l-imputat fitteż xogħol f'dan il-peri jodu ta' sitt xbur — prova meħtieġa biex tīgi epostata l-preżu-nzjoni li titnissel favur il-Prosekużżjoni, fis-sens li ra-

gei żaghżugħ u b'saħħtu verosimilment għandu jsib xogħol, jekk fittxu bl-enerġija u intenżjoni tajba. Jekk ikun għamel li seta' u ma sabx xogħol, hu mistenni li jaġħti huwa prova ta' daqshekk, mentri l-imputat odjern xejn ma pprova, lanqas biss offra x-xhieda tiegħu li k'en ga ta quddiem il-Magistrat. Hu princiċju riċevut mill-gurisprudenza, illi regola li l-“onus probandi” hu mixhut fuq il-Prosekuzzjoni t-tsta’ ssotri eċċeż-żonijiet, fosthom dik meta l-Prosekuzzjoni tkun digħi ppruvat xi fatt jew ċirkustanza (f'dan il-każ l-età u s-saħħha ta' l-imputat) li toħloq prežunzjoni “prima facie” favur il-Prosekuzzjoni, speċjalment meta l-prova li għandha ssir (f'dan il-keż-żejj iż-żgħid li l-imputat fittex u ma sabx xogħol) “lies peculiarly within the knowledge of the accused” (ara sentenza ja’ din il-Qorti “Pulizija vs. Catania”, 26. 6. 1937; u ara wkoll Taylor “On Evidence”, Vol. I, p. 288, para. 371 et seq.; u Powell “On Evidence”, p. 155);

Għalhekk il-Qorti tiđdeċidi;

Bili tieħad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.
